

ENTREVISTA A

Frederic Malàs

© PERE GORNELLAS

Frederic Malàs és un organitzador habitual de molts dels actes que es fan a Granollers durant l'any: l'enterrament de la sardina, la Fira de les Herbes de Maig, la festa del vi, la castanyada, el brou de Nadal... Aquest compromís social no li ve pas d'ara. Durant el franquisme ja s'implicava en la denúncia de la manca de llibertats i la defensa dels represaliats per la dictadura. El bombardeig de casa seva, les idees de la família, les coneixences durant la mili van forjar la seva personalitat combativa. Avui continua al peu del canó dins l'associació de veïns de Granollers Centre, l'Ateneu, i l'Associació de Comerciants del Rec al Roc. Aquest incansable activista, que prefereix estar darrera la trinxera, està convençut que els actes dels quals forma part tiren endavant perquè són molts els qui hi participen.

Vau néixer a Granollers en plena postguerra i en una dia assenyalat.

Vaig néixer el 26 de març de 1941, a la plaça de les Olles, mentre entrava a la nostra ciutat la primera missió clerical per convertir les ordes "rojas" que havien estat molt famoses a Granollers.

Com van ser els anys d'estudiant?

Vaig estudiar un any o dos a l'escola del senyor Muntanya al carrer del Príncep de Viana. Després vaig continuar estudis als escolapis fins a 4t de batxillerat i més tard a l'escola municipal del carrer de Corró. Després vaig fer el preunivesitari a Barcelona i va morir el meu pare. Vaig fer el peritatge industrial mentre treballava i, per aquest motiu, i pel fet que estava embolicat amb moltes altres coses lligades a l'Acció Catòlica, els estudis es van perllongar molt temps. També ajudava la meva mare a la botiga familiar. Vaig acabar el peritatge després de fer la mili. Als 27 anys vaig anar a fer-la al desert del Sàhara, on em vaig passar 15 mesos. Era 1966-67 i hi havia hagut les primeres revoltes importants d'estudiants i van castigar tots els estudiants d'esquerres que s'havien manifestat enviant-los al Sàhara. Va començar a arribar-hi gent com Oriol Arau, advocat de Salvador Puig Antich, Antoni Farrés, exalcalde de Sabadell, Paco Fernández Buey, filòsof i assagista que va militar en el PSUC, i dintre de tot la mili es va convertir en una experiència enriquidora.

Aquestes coneixences van ser claus perquè s'impliqués més en la resistència antifranquista?

Una mica sí, tot i que jo ja estava molt implicat amb Acció

Catòlica, encara que jo no hi surto enlloc perquè tenia una perspectiva diferent que no lligava amb els preceptes de l'església de l'època. Quan vaig acabar el peritatge industrial vaig començar psicologia, i també treballava. El segon any de psicologia ja estava dins del moviment dels estudiants. Vaig estar a Acció Comunista, un partit d'extrema esquerra, que després va desaparèixer; estava dins del comitè d'empresa de Fecca; ajudant els presos represaliats pel franquisme, dins del moviment de la solidaritat. I també vaig ser present quan Xirinacs va començar la primera vaga de fam a Montserrat.

Casa seva va ser un lloc habitual de reunió en temps difícils...

Casa meua, La Gralla i els voltants de casa. En l'època en què jo col·laborava amb Acció Catòlica no em podien controlar el telèfon perquè no en tenia però sí que m'havien obert la correspondència i jo em plantava a Correus a queixar-me del que m'havien fet. Una de les vegades que em van obrir la correspondència eren uns evangelis de Montserrat, es veu que es pensaven que era un llibre de Mao. Jo no em quedava a casa, sortia i donava la cara. A vegades també havien posat algun aparador a La Gralla amb tots els llibres de la República... I si passava alguna cosa es feia un comitè de crisi i anàvem a casa del Pere Canal o del Josep Verde i ells ja es movien i ens sentíem emparats. Tampoc havia anat a posar bombes, podies penjar una pancarta, anar a una "mani", hi ha gent que s'exposava més que jo.

A finals dels 70 també s'implica amb Ràdio Maduixa, una emissora il·legal que emetia des de llocs diferents.

El brou de Nadal va costar d'arrencar. La gent gran relacionava aquest acte amb l'olla dels pobres que es feia abans de la guerra per a la gent necessitada